

DEBRECENI PROTESTÁNS LAP

Róm. 8:31

A TISZÁNTÚLI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

Felelős szerkesztő és kiadó:

D. Dr. RÉVÉSZ IMRE

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: DEBRECEN, KÁLVIN-TÉR 17. SZÁM. (PÜSPÖKI HIVATAL)

Megjelenik havonként kétszer, 1-én és 15-én
Előfizetési ára évi 20 forint

Egyházkerületünk közgyűlése nyilatkozott a zsinati reformkérdésekről.

Az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyétől beérkezett javaslatok összesítése alapján a következő véleményt terjeszti a Zsinat elé a 359. sz. zsinati határozatra vonatkozólag.

I. A Zsinatnak az egyháztagság reformjára szóló rendelkezését felelősségének teljes tudatában még inkább a magáévá teszi, mert az egyházhoz való tartozás a jövőben még inkább a személyes hitvallás ügye kell, hogy legyen. A hitvalló egyháztagban, ha ezt a ténykedését csakugyan megújult étellel szorgalmazza, több kell, hogy legyen, mind a felelősség, mind az áldozatkészség. Az aktív és passzív választójog szorosán fedi a felelős és áldozatkész egyháztagoknak a hitvallását. Közgyűlésünk Istennek ad hálát azért, hogy kerületünk egyházközsegeinek hűtlensége ellenére még mindig kegyelmi időt adott a lelki ébredésre, az egyháztagsági nyilatkozattal kapcsolatos egyházi megújulásra, épp azért azt a reményt fejezi ki Zsinatunk felé, hogy ennek a nyilvánvalóan Istentől kapott alkalomnak sürgős végrehajtását szorgalmazza egyházközsegeink vezetőségétől, s ne adjon helyt olyan időhúzó javaslatoknak, amelyek a kegyelemmel való visszaélés látszatát kelthetik.

II. Hitvallásrevíziót egyelőre nem szorgalmaz, mert arról van meggyőződve, hogy két nagy hitvallási könyvünk továbbra is méltón tudja szolgálni azokat a célokat, amelyeknek szolgálatában állniok kell a konfessziós iratoknak a tiszta és teljes Ige szerint reformált egyházban. Elvileg egyébként bármikor lehetségesnek tartja a hitvallásrevíziót, ha annak konkrét szüksége egy mindjobban kiteljesedő és kimélyülő egyházi teológiai munkásság során felmerül. Kívánatosnak tartja közgyűlésünk, hogy mindkét nagy hitvallási iratunkból mielőbb új fordítás készüljön, az eddigieknél bővebb jegyzetekkel és magyarázatokkal, szélesebbkörű gyülekezeti közhasználat céljaira. Célszerűnek tartja közgyűlésünk azt is, hogy a Heidelbergi Káté rövidebb kiadása új fordításban forgalomba kerüljön és különösen a konfirmációra előkészítésnél használtathassék.

III. Egyházunk elnevezésének megváltoztatását nem kívánja.

IV. A konfirmálás időpontjára nézve az a véleménye, hogy az általános iskolában hagyassék meg a 14. életévénél, ellenben nem zárkózik el annak lehetőségétől, hogy a konfirmáció fogadalmát megújítása egy későbbi életkorban is megfontolható, amint az egyháztagsági nyilatkozattételnél is tulajdonképpen ennek a konfirmáció fogadalmátételnek a felújítása lép előtérbe. Kívánja közgyűlésünk, hogy a konfirmáció fontossága tényének kihangsúlyozása mellett különös gond helyezendő arra, hogy a konfirmációra előkészítést feltétlenül a lelkipásztor végezze, mégpedig a hitoktatástól elkülönítetten.

V. Bár belátja, hogy az ellenőrzés kivált nagyobb gyülekezetekben nehezen vihető keresztül, mégis ajánlja, hogy az úrvacsorában csak hitvalló, illetve az egyháztagsági nyilatkozatot aláírt egyháztagok vegyenek részt.

VI. Az egyházfegyelem reformjától nem zárkózik el, azonban annak törvénybeiktatásáig nyomatékosan kiemeli annak pásztori jellegét és a középszabolesi egyházmegye által javasolt négyféle fokozatot a Szentírás tanítása szerint.

VII. A gyülekezeti munkában közgyűlésünk nézete szerint a pásztori jelleg kidomborítását erőteljessé teszi a gyülekezeteknek missziói körökre való felosztása, ahol a munkát a lelkipásztor irányításával a presbiterek végzik.

VIII. Az istentiszteleti rendre vonatkozólag szorgalmazza közgyűlésünk minden gyülekezetre nézve az Úri imának és az Apostoli hitvallásnak együtt, fennhangon való elmondását, temetésnél is. A kálvini liturgia bűnvalló külön imádságát ajánlja a Zsinat figyelmébe. Reméli, hogy az új énekeskönyv bevezetésével gyülekezeti énekülésünk is áldásos változáson megy át. A vasárnap délutáni istentisztelet liturgiáját egyenlővé tenni ajánlja a vasárnap délelőttiével. A gyülekezeti imádság körében történő elcsendesedést nem szorgalmazza.

IX. A lelkészekkel kapcsolatos kérdéseknél:

1. A stóla kérdését illetően határozottan állást foglal a stólának megváltással történő eltörlése mellett.

2. Az egységes fizetésrendezést időszereinek tartja, addig is úgy véli azonban, hogy a fizetések minimuma és maximuma magállapíttassék. Az egységes fizetést kivihetővé tenni a központi pénztár. Családi és korpótlék továbbra is érvényben kell hogy maradjon.

3. A segédlelkési státust a legrövidebb időn belül megszüntetendőnek tartja azzal, hogy a segédlelkési állások lelkipásztori állásokká legyenek átszervezettek és egyes gyülekezetekben maradjon meg annak a lehetősége, hogy a két lelkészkepesítő vizsga között a teológiát végzett atyafi elkészülhessen a lelkipásztor vezetésével az önálló munkakörre.

4. A lelkészválasztás reformját nem szorgalmazza azonban lehetőség szerint a meghívás mellett foglal állást.

5. Nem teológiai képzésű egyháztagok részére az Ige hirdetését lehetővé kívánja tenni azzal, hogy még a templomi szolgálatra nézve sem kíván felállítani feltétlen korlátozást, mindenestre a lelkipásztor, illetve a presbitérium felelősségének kihangsúlyozása mellett. Tudatában van annak, hogy esetleg jöhetnek olyan idők, amint már voltak is, amikor sok nem lelkész egyháztagunknak esetleg még liturgikus szolgálatára is szükség lehet.

6. A templomi igehirdetési szolgálat nők számára megengedését jelenleg nem javasolja, mivel több külföldi egyházban ez a próbálkozás nem hozta meg a kívánt sikert, sőt ellenhatást váltott ki.

7. A „laikus prédikátorok” előkészítésének időszerejét hangoztatja. Minden gyülekezetnek éppen úgy fel kell mérnie a lelkészkepzés után Istennek ezt a kegyelmi eszközt, mint ahogy meg kell mérnie egyháztagjait.

8. A lelkészkepzésre vonatkozólag a teológiára jelentkezők alapos kiválogatását kéri. Nagy figyelmet kíván fordítani az egyházmegyéik lelkési körének tudományos és missziói működésére. Ezenkívül hangsúlyozza kerületenként nyáron vagy egyéb időben lelkési továbbképző tanfolyamok tartását, melyeken a teológiai professzorokon kívül kiváló szaktudással rendelkező lelkipásztorok is résztvegyenek, mint előadók. Általában kívánja, hogy a teológiai főiskolák missziói központok is legyenek és ezért szeretné, ha a teológiai professzorok és a lelkipásztorok között az összeköttetés szélesebb körű lenne. Lelkipásztoroknak rövidebb vagy hosszabb időre szóló csereszolgálatát szívesen látná. A lelkési vizsgának egyházmegyéik előtt letételét nem kívánja. A lelkészeknek nemcsak tanítókká, hanem tanárokká való átképzése is igen célirányos lenne.

9. A lelkipásztorokra, egyházi tisztviselőkre és egyházi munkásokra az igazoláson túlmenő eljárás lefolytatását feleslegesnek tartja.

10. Egyes lelképásztori állások minősítetté nyilvánítását elvben továbbra is helyesli, azonban az egyházi törvényben jelenleg megszabott módját erős revízió alá kívánja vésztetni.

11. Szorgalmazza a lelkési képesítésüket hatályban tartó egyéneknek kötelező igehirdetői szolgálatát és a lelkigondozásban való részvételét havonta legalább egyszer és ezen a téren hangsúlyozza erről az igazolást kiadó lelképásztor teljes felelősségét.

12. Kívánja a politikai állást betöltő lelkészek lelkési képesítésének a szüneteltetését. Kívánja, hogy a lelképásztor, vallásoktató-lelkész és intézeti lelkész, valamint egyházi iskolánál működő tanár és tanító csak akkor fogadjhasson el képviselői mandátumot, ha állásáról lemond, vagy ha a presbiterium, illetőleg intézeti lelkész az alkalmazó hatóság, tanároknál pedig az illetékes igazgatótanács előzetes hozzájárulásával megfelelő és a presbiterium, illetőleg az alkalmazó hatóság (igazgatótanács) által is alkalmasnak tartott és elfogadott helyettes beállításáról a saját költségére gondoskodik.

13. A lelkészekre vonatkozó 75 éves korhatárnak a nemlelkési egyházi tisztviselőkre kiterjesztését közgyűlésünk, Pap Béla felszólalása után, aki hangsúlyozta egy olyan egyházi közvélemény kialakítását, amely szerint a 75. életévüket betöltött nemlelkési tisztviselők magukra kötelezőnek fogják elismerni a korhatárt, nem kívánja a következő okokból:

a) A lelkési képesítéshez nem kötött egyházigazgatási tisztségek méltó ellátása sem alsóbb, sem magasabb fokon nem veszi igénybe az illető egyházi szolgálat teljes munkakörét és munkaidőjét úgy, mint a lelkési tisztség élethivatászerű betöltése, ennél fogva ezeknél a tisztségeknél jóval kisebb a lehetősége annak, hogy előrehaladott életkor, testi vagy szellemi kimerülés akadályozhatná a tisztség méltó ellátását.

b) Közgyűlésünknek nincs tudomása arról, hogy akár a presbiteri rendszerű, akár egyéb reformált egyházakban korhatár állna fenn a nemlelkési tisztségek betöltésére nézve.

c) Arra nézve, hogy nemlelkési egyházi tisztség a 75 éves életkoron túl is példászerűen és áldásosan betölthető, mind hazánkban, mind külföldön, mind a múltból, mind a jelenből számos példa van.

d) Főként a jelenlegi körülmények között a korhatárnak a nemlelkési tisztviselőkre is kiterjesztése esetenként azt eredményezhetné, hogy a korhatárt betöltötteknek olyanokkal kieserülése, akik még a korhatáron innen vannak, komoly nehézségekbe ütköznek az alkalmas személyek megtalálása tekintetében.

e) Végül közgyűlésünk utal arra a mindennél fontosabb elvi szempontokra, amely szerint Isten igéjével megegyezőnek tartja, hogy a Bibliában annyiszor említett és oly jelentős feladatokat betöltő „vének” akkor se rekesztessenek ki az Anyaszentegyház rendszeres szolgálatából, hogyha nemcsak a hitben és bölcsességben, hanem életkor szerint is vének már.

annak feltételével, hogy tőlük csak olyan szolgálat kívántatik, amely erejüket nem teszi istenkísértő próbára. Közgyűlésünk véleménye szerint ennek a kérdésnek eldöntésében Istennek ötödik parancsolata és annak a Heidelbergi Káté szerinti értelmezése sem hagyható figyelmen kívül.

Ellenben kívánatosnak tartja közgyűlésünk a tisztújítási évkörnek mind a lelkési, mind a világi tisztviselőkre nézve jelentékeny megrövidítését és a tisztújításnak a püspöki és az egyházkerületi főgondnoki tisztre is kiterjesztését.

14. A testi erejükben különösen igénybevett lelképásztorok és missziói lelkészek leváltásának és más szolgálatra rendelésének lehetővé tételét közgyűlésünk csak olyan mélyreható alkotmánymódosítás esetén tartja lehetőnek, amelynek mérlegelésébe jelenleg nem kíván belebocsátkozni. Ennek kapcsán azonban a Zsinatnak megfontolásába ajánlja azt a kérdést, hogy a 75 éves korhatár, illetőleg 40 éves szolgálati határ a lelkési szolgálatra nézve nincs-e túlságosan magasán megállapítva s nem kívánatos-e mind a kettőt legalább 5—5 évvel leszállítani mind a szolgálatnak, mind a szolgálati érdekében, figyelembevéve természetesen a lelkési nyugdíj-intézetnek megfelelő anyagi reorganizálását.

15. A lelkészek címe egységesen legyen „Istizteletés”.

16. A lelkési képesítéssel bíró és egyházi iskolánál véglegesen alkalmazott tanítók lelkésszé szentelése legyen lehetővé téve.

X. Az időközben megtörtént államosítás miatt is nagy felelősséggel kívánja hordozni a vallásos nevelés biztosítását. Tudja, hogy az iskolák vallásos nevelésének tulajdonképpen alapja a családi nevelés. Ezért a gyülekezetek pásztorainak és presbiterjeinek esküjükhöz híven még löbb figyelmet kell szentelniük arra, hogy a gyülekezetek családjában milyen mértékű a vallásos nevelés. A gyülekezetekben ezért megszerzendőknek véli az anyák bibliakörét. Fokozott mértékben kívánja előmozdítani a vasárnapi iskolai munkát és a gyermek-istentiszteleteket, az első munkakör számára külön munkakörök beállításával is. Nem csupán iskoláink anyagi fenntartása végett, hanem állandó munkaközösség sürgető szüksége miatt is meg kell szervezni a keresztyén szülők szövetségét. Internátusok és szünidei üdülőtáborok, valamint tanítók és tanárok számára tartandó teológiai és világnézeli előadások tartása felelősségünk körébe tartozzék. Ezenkívül elérkezett az idő arra nézve, hogy egész valláspedagógiánk mind anyagában, mind módszerében sürgősen megújuljon, amihez központi terv és vezetés szükséges. Különös gonddal kívánja a református tanoncok és ifjúságok keresztyéni nevelését előmozdítani megfelelő munkamódszerekkel. Megmaradt kollégiumaink biztosításáért már most meg kell indítani a munkát a gyülekezetekben, mert ha kollégiumaink megroskadnak, velük együtt dőnnek le keresztyéni nevelésünk básiói is, úgy szólván mind.

I R O D A L O M

Pomothy Dezső: Szülők könyve. Kézírt könyv a szórványokban élő református vallású általános iskolai tanulók vallásoktatásához. I—IV. osztály anyaga. Református Traktátus Vállalat kiadása, Budapest. 76 lap. Mivel a vallásoktatás a szülők kötelessége is lesz mind fokozottabb mértékben, a könyv nagyon aktuális.

R. Van Deemter—Hatvani Lajos: Akarsz-e meggyógyulni? (Magszentelés.) Kecskeméti Református Egyházi Könyvtár 9. szám. — Kecskemét, 1948. 24 lap. Ára 3 Ft.

A könyv írója a rotterdami református (gereformeerd) gimnázium igazgatója, aki teológiát is végzett és akinek egyetlen mondanivalója van: Krisztus. — A tanár precizitásával tárgyal egy egész sereg teológiai kérdést, de mindig úgy, mint a hívő és tusakodó ember mindennapi kérdését. Itt-ott naívság, vagy érthetlenség is előfordul, de a könyv a maga egészében érdemes volt arra, hogy lefordíttassék magyarra is. — Lelképásztorok, valláspedagógusok és hívő reformátusok egyaránt haszonnal olvashatják.

H Í R E K

Általános iskolai református vallástani tankönyv-pályázat meghosszabbítása. Az általános iskolai református vallástani tankönyv-pályázat határidejét az Egyetemes Konvent elnöksége meghosszabbította. A pályaművek mind a nyolc osztály (I—VIII.) vallástani tankönyveire és olvasókönyveire 1948 december 31-ig adandók be. A pályázók az V—VIII. osztályos vallástani tankönyveket és olvasókönyveket is teljesen kidolgozott szöveggel nyújtják be. *Dr. Papp Ferenc* s. k. tanügyi előadó.

Kollégiumi szupplikálás: október 10 és 17. Minthogy az egész őszi át tartó szupplikálás nagyon megzavarja a tanítás munkáját, ebben az évben megpróbáljuk egyszerre rendezni a gyűjtést egész egyházkerületünkben. Kellő számú tanár híján ugyan így is két vasárnapot kellett kitérniünk, de ez az összevonás mégis nyereség lesz iskolai szempontból. Alább közöljük az egész egyházkerületet magába foglaló 60 körzet beosztását, melyek közül az 1—40. sz. spártában október 10-én, a többiben október 17-én lesz a szupplikálás.

Egy-egy körzetbe (spárta) egy csoport diák megy egy tanárral és egy hittanhallgatóval. A két vezető vasárnap délelőtt istentiszteleti szolgálatot végez két-két helyen. Ha a spártában négyen is több egyházközség van, a többiekbe a Kollégium kér fel vendégszónokot, hogy a

megszokott vasárnapi rendtől való ünnepeles eltérés is felhívja a gyülekezet figyelmét a diákok érkezésére. Minden csoportban 5—8 diák lesz a vezetőikön kívül. Ők főleg a gyűjtésben segítőknek, házról-házra lévén kötelesek felkeresni a gyülekezet tagjait. Nagyobb helységeken, vagy külön kívánságra a csoport előadást is tarthat. Erről és a felmerülő részletkérdésekről a csoportok vezetői levélben fogják megkérdezni az illetékes lelképásztorokat. Általában arra kérjük őket, hogy már mostantól fogva igyekezzenek lelkileg előkészíteni a híveket a Kollégium küldöttjeinek fogadására. Ottlétük miatt legyenek segítségükre mindenben. Különösen fontos fuvarról előre gondoskodni, hogy a gyűjtés gyorsan végbemenjen, vagy a szomszéd községbe átvigye a csoportot (kivétel, ha egész közel van a következő község). A gyűjtést nagyban elősegíti, ha a gyűjtőcsoport munkáját helyi ismerettel rendelkező testvérek támogatják. Volt olyan hely taval, ahol a lelképásztor (esperes) maga járt a gyűjtőkkel. Nagyon kérjük a begyűjt termények megőrzését. A Kollégium teherautója azonnal hozzáfog a beszállításhoz, amint a gyűjtés befejeződik, s míg mindent be nem hoz, addig állandóan munkában marad.

A gyűjtőcsoportok feladata nem megajánlások gyűjtése, hanem az adományok összegyűjtése és egybehordása. Mindenféle élelmicikket, de pézst is hálásan fogadjunk. A szegénydiákok segélyezésének

a megmaradt egyetlen Kollégiumunkban ez ma egyedüli forrása, ezt kérjük a gyülekezet szerető figyelmébe ajánlani.

Az itt következő beosztásból kimaradt 7 nagyobb egyházközségünk, oda az ősz folyamán külön ünnepély rendezésével fogunk ellátogatni.

Szupplikálási körzetek. (Spárták.)

1. Fényeslitke, Komoró, Tuzsér, Tiszabzdéd, Záhony. 2. Mándok, Eperjeske, Tiszaszentmárton, Zsurk, Tiszamogyorós, Kislónya, Nagylónya. 3. Kisvárd, Döge, Szabolcsveresmart, Kékse, Tiszakanyár. 4. Újkenéz, Mezőladány, Benk, Tornyospálca, Tiszakerecsény, Mátyus. 5. Pap, Jéke, Nyírlövő, Kopócsapáti, Révarányos, Gyüre. 6. Jánd, Ugornya, Gergelyi, Tiszaszalka, Tiszavid, Tiszadony. 7. Tákos, Csaroda, Gelénes, Barabás, Vámosatya, Beregdaróc. 8. Tivadar, Tarpa, Gulács, Hete, Fejérese, Márokpapi, Beregsurány. 9. Apáti, Vásárosnamény, Kisvársány, Nagyvársány. 10. Gyulaháza, Anarcs, Szabolcsbáka, Gemze, Lövyöpetri. 11. Kótaj, Buj, Ibrány, Nagymegyer, Tiszarád, Beszterec, Kék. 12. Baktalórántháza, Nyírjókó, Nyírkércs, Laskod, Ramocsaháza, Berkesz, Nyírtass. 13. Ór, Vaja, Rohod, Nyírmada, Petneháza, Nyírkársz. 14. Papos, Nyírpárasznia, Nagydobos, Vitka, Olesva. 15. Penyige, Kömörő, Túristvándi, Kisar, Magyar, Szatmárcseke. 16. Kőlece, Sónkád, Milota, Tiszakoród, Tiszacséce. 17. Botpalád, Kispalád, Magosliget, Uszka, Tiszabecs. 18. Gacsály, Rozsály, Méhtelek, Garbold, Nagyhodos, Kishodos. 19. Császló, Majtis, Kismamény, Darnó, Turricse, Csahole. 20. Zsarolyán, Nagyszekerés, Kisszekerés, Mánd, Vámosoroszi, Fülösd, Mátészalka, Ópályi, Tunyog, Matolcs, Györtelek. 21. Gebe, Nyírmeggyes, Hodász, Kántorjánosi, Jármí. 22. Ófehértó, Besenyőd, Apagy, Nyíribrony, Nyírtét, Székely. 23. Oros, Nyírpazony, Sényő, Nyirtura, Nyírbogdány. 24. Nagyálló, Kállósejny, Kisléta, Nyirgyulaj. 25. Kocsor, Nagyecsed, Fábriánháza, Mérk. 26. Nyírbátor, Nyírbogdány, Nyírgelse, Piricse, Encsencs. 27. Nyírmihálydi, Nyíradony, Szakoly, Balkány, Gesztéréd, Hajdúsámson. 28. Balmazújváros, Tiszafüred, Tiszacséce, Polgár. 29. Józsa, Hajdúdorog, Hajdúnánás. 30. Nagyléta, Vértes, Hosszúpályi, Monostorpályi, Hajdúbogos, Sáránd, Mikepércs. 31. Törökszentmiklós, Rákócifalva, Kuncsorba, Fegyvernek, Tiszaroff, Tiszabura. 32. Tetétlen, Földes, Sáp, Dancsháza, Bihartorda, Nagyrábé. 33. Derecske, Tépe, Konyár, Esztár, Pocsaj, Kismarja. 34. Nagykerek, Bojt, Váncsod, Gáborján, Hencida, Szentpéterszeg. 35. Berettyóújfalu, Berettyószentmárton, Bakonszeg, Zsáka, Furta, Mezősas. 36. Biharkezes, Árlánd, Told, Magyarhomorog, Komádi, Körösszakály, Körösszegapáti, Bereghöszörmény. 37. Mezőgyán, Geszt, Zsádány, Biharugra, Körösnagyhársány. 38. Tiszaföldvár, Nagyrév, Tiszainoka, Tiszakürt, Tiszazug, Tiszasas. 39. Demecser, Gégény, Pátróha, Ajak, Rétközberencs. 40. Paszab, Tiszabercel, Gáva, Vencsellő, Balsa, Szabolcs. 41. Füzegyarmat, Nábrád, Kérselyén, Panyola, Szamosszeg, Szamoskér. 42. Fülöpösdaróc, Géberjén, Szatmárokörítő, Fülöp, Cégénydányád, Gügye, Rápolt. 43. Porcsalma, Tyukod, Szamosályi, Szamosújlak, Hermánszeg, Szamostatárfalva, Szamosangyalos. 44. Csenger, Ura, Csengerújfalva, Szamosbecs, Csengersima, Nagygéc, Komlódtótfalu. 45. Hajdúhadház, Téglás, Újfehértó. 46. Büdösközi, Tiszadob, Tiszadada, Tiszalök, Tiszacsizár, Tiszánagyfalva. 47. Vámospercs, Újléta, Kokád, Álmosd, Bagamér, Nyírábrány, Nyírmártonfalva, Nyíracsád. 48. Püspökladány, Kaba, Hajdú-

szoboszló, Hajdúszóvát, Nádudvar. 49. Kunmadaras, Tiszaszentimre, Tiszaliget, Tiszaszőlős. 50. Kenderes, Kunhegyes, Derzstomaj, Abádszalók, Tiszaderzs. 51. Szerep, Biharnagybajom, Füzegyarmat, Bucsa, Sárretudvari, Báránd. 52. Szeghalom, Csökmő, Darvas, Körösladány, Vészto, Okány. 53. Gyoma, Túrkeve, Dévaványa, Békésszentandrás, Szarvas. 54. Mindszent, Szegvár, Szentcsongrád, Kunszentmárton, Ócsöd. 55. Békéscsaba, Doboz, Békés, Mezőberény, Bélmegeyer, Köröstarcsa. 56. Gyula, Gyulavári, Kötégyán, Kétegyháza, Sarkad, Sarkadkeresztúr. 57. Orosháza, Csorvás, Gádoros, Békésámson, Reformátuskovácsháza, Kunágota, Nagymajlath. 58. Szeged, Újszeged, Magyarcsanak, Mezőhegyes, Battonya.

Árvízsegély. A beregi és szatmári lelkipásztorokhoz kiküldött körlevél szerint a mátyusi lelkipásztor a püspöki hivatal útján 1600— Ft segélyt kapott. A kimutatás helyesbítése céljából közöljük, hogy ebből az összegből 1000— Ft a h. esperesnek, a beregi egyházmegye dologi kiadásaira utaltatott ki, személyi segélyezésre a mátyusi lelkipásztor csak 600 forintot kapott.

Egyházzenei hangverseny Vásárosnaményban. Ebben a gyülekezetben csaknem egymást követik azok az evangélikai konferenciák és gyűlések, melyek kivétel nélkül a hitébresztés szolgálatában állanak s amelyeknek áldott jelei mutatkoznak az egyház életében. Ezek között is kimagasló esemény volt az augusztus első vasárnapján tartott egyházzenei hangverseny, amelyet a templomban, a rádióból közismert s a protestáns énekkarok országos versenyén első díjjal kitüntetett „Nyírbátori Kálvin Kórus” rendezett Váczy Károly karnagy vezetésével. Közreműködtek: Dr. Máthé Béláné, Megyer Lajosné, Vikár Sándor orgonaművész, megnyitót, illetve bezáró beszédet mondottak Kelemen Gyula lelkipásztor, Dr. Máthé Béla e. m. gondnok, imádkozott Tóth Gábor vallásoktató-lelkész. A protestáns zene- és énekművészet legszebb darabjait elhívott művészek tolmácsolásában áhítattal hallgatta végig 1000 ember, akik között nagy számban volt képviselve a más felekezethez tartozók serege s a közeli vidék református hívő népe.

Körzeti ifjúsági konferencia volt Nyírgelsén augusztus 14—15. napjain. Az egész környékről, de még a távolabbi gyülekezetekből is jöttek a résztvevők. Kodácsi János ifjú lelkipásztor munkatársával együtt nagy szeretettel készítették a konferenciát. A nyírgelsei templom kicsinek bizonyult a résztvevők befogadására. Nagyon sokan a templom előtti téren nyitott templomablakokból hallgatták az Igét. Fiúk, lányok boldogan tették biznyságot, hogy számukra Jézus Krisztus az élet. A nyírgelsei gyülekezet igaz kerestényi szeretettel fogadta a testvérgyülekezetek kiküldötteit. A szolgálatokat Szabó Gábor püspöki titkár és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész végezték.

A békéscsabai egyházmegyében Tótkomlóson körzeti nőszövetségi konferencia volt, melyre az egész kis misszió körzetből sokan jöttek el. A tótkomlósi gyülekezet, hűséges fiatal lelkipásztorával együtt, teljes odaadással készültek erre a nőszövetségi napra. A szolgálatot Dr. Ferenczy Károlyné nagytiszteletű asszony végezte áldott eredménnyel.

A beregi református esperesi hivatal köszönettel nyugtázza az árvízkarosultak részére közvetlenül az esperesi hivatal címén (Mátyus, u. p. Tiszakerecsény) folyó év július 15-ig történt adományokat: Egyházközségek adományaként Mezőhegyes 50—, Nyírkársz 119:80,

Záhony 276:50, Szabolcsveresmart 67—, Újtemplomi egyházzs. H.-vásárhely 150—, Doboz 163:40, Református Nőszövetségek adományaként, Csökmő 95—, Bakonszeg 45—, Geszt 200—, Tiszafüred 15—, Ócsöd 240—, Tiszadob 120— és Független Kisgazdapárt, Kiskunlacháza adománya 1950— Ft. Összesen a fenti időpontig az esperesi hivatal pénztárába befolyt árvízadományok: 10,945:25 Ft.

Körzeti ifjúsági konferencia volt aug. 21—22. napjain Apagyon. Szabó Béla lelkipásztor, aki nemrégiben jött haza hadifogságból, főként az ifjúságot szervezi gyülekezetében. Nagyon szép eredménnyel használja fel szép éneklési készségét. Zsoltárokkal, dicsőretekkel és szép lelki énekekkel gyűjtögeti az ifjúságot olyan szép eredménnyel, hogy a konferencia napján a gyülekezetet két részre kellett osztani. Az ifjúság is alig fért be a templomba, a felnőtteknek pedig külön az iskola árnyas szép udvarán kellett istentiszteletet tartani. Az egyes gyülekezetek ifjúsága szép éneklési versenyben gyönyörködtette a gyülekezetet. A befejező evangélikai legalább ezer ember szorongott. A szolgálatokat Tamás Béla kállósejny lelkipásztor, ifj. Adorján István nyiregyházi vallásnár, Tisza Imre egyházkerületi diakónus és Tamás Ferenc egyházkerületi missziói lelkész és Bokros István rohodi lelkipásztorok végezték.

A hevesnagyunsági egyházmegye leánykonferenciája egy héten keresztül a berekfürdői missziói otthonban volt. Az egyházmegye megbízásából Bihari István, karcagi lelkipásztor vezette. Az egyházmegye gyülekezeteiből 120 leány jött össze. Résztint a missziói otthonban, de legnagyobb részük a felállított sátorban volt elhelyezve. Reggelként áldott bibliaköri és imaközösségben készültek a leányok Gaál Istvánné, Szini Béláné, Tóth Karola, Török Ida, Kiss Edith és Bihari István vezetésével Isten Igéjének a megismerésére. Az előadások a leányok keresztény életének nehéz kérdéseit tárgyalták. Az előadók: Bihari István, Dankó Sándor, Csávás Sándor és Tamás Ferenc lelkipásztorok voltak. A konferencia úrvacsoraosztással záródott be.

Lelkészi esendes napok Makó-Rákoson. A békéscsabai egyházmegye megosztódásával, bár a két új egyházmegye formálisan még nem alakult meg, a csanád-csongrádi rész lelkeszei máris összegyűltek Bakó László vezetésével, hogy lelki munkaközösséggé kovácsolódjanak össze. Július 8—10. napjain Makó-Rákoson 25 lelkipásztor volt együtt s vette a Lélek áldásait. Elhatározták többek között, hogy a lelkipásztorok szoros kapcsolatot tartsanak fenn egymással, hogy az egyházmegye területén missziói telepnek alkalmas helyet keressenek, hogy az egyházmegyei közgyűlés mindig más helyen legyen, s ott a lelkipásztorok szolgálatot végezzenek. A lelkipásztorokat a gyülekezet tagjai látták vendégül közös étkezés és a tanyákban való elszállásolással. Esténként a tanyavilág hét pontján volt igehirdetési szolgálat. A konferencia megrendezésében Takács István lelkész és felesége a gyülekezet tagjaival együtt szolgáltak.

A hodászi egyházközség folyó évi július hó 4-én adta át rendeltetésének új, 6 mázsás harangját. A délelőtti istentiszteleten Peleskey Sándor esperes hirdette az igét s mondott harangavató imádságot. Délután Kelemen Ferenc olcsvaapáti lelkipásztor, egyházmegyei számvevő tartott evangélikaiót. Az új harang beszerzése körül a presbitérium élén Fóris Lajos lelkipásztor, tb. esperes és Galgóczy Sándor egyházközségi gondnok fejtették ki Istennek tetsző, buzgó tevékenységet

A Református Gyülekezeti Evangélicizáció Baráti Társasága önkéntes elhatározásból feloszlott. Békefi Benő javaslatára a társaság anyagi lehetőségeiből megalkották a nyíregyházi református egyházközség „Missziói és diakóniai Alapját”.

Domokos Márton, debreceni főbíró 1764 ápr. 2-án a halálos ágyán így búcsúzott a magához kérelett kollégiumi professzoroktól: „Engedjenek meg kegyelmek is énnekem, hadd dicsekedhessem én az én Istenem előtt azzal, hogy kegyelmekkel békességbe múlok ki e világból. Egyszersmind kérem és intem kegyelmeket arra, hogy álljanak mellé a Kollégiumnak, és azt el ne hagyják semmi bajaiban.”

Tököly Sabbás, hazánk szerb nemzetiségének a múlt század elején egyik görögkeleti vallású legnemesebb lelkű tagja, a kollégiumi énekhar számára 1842-ben tett 1000 ezüst forint alapítványát így indokolja meg: „Érzékeny emlékezettel még 29 esztendő után is lévén azon örömemről, amidőn a debreceni deákok kollégiumokban engem vigasztaltak, azon hálaadót, melyet mindig szívemben hordoztam, ime most kiadom.”

Hajnal Ábel esperes a Kollégium számára tett alapítványát 1879-ben ezekkel a sorokkal kíséri: „Szellemi és anyagi vagyonomért Isten után a debreceni főiskolának tartozom örök hála-val.”

HIVATALOS KÖZLEMÉNYEK

A tiszántúli református egyházkerület püspökétől.

2000—1948. szám

TÁRGY: Gyógyszersegély.

KÖRLEVÉL.

Tudomásulvétel és szükség esetén leendő igénybevétel céljából közlöm valamennyi egyházi munkásunkkal, hogy külföldi szeretetadomány címén az alábbjelzett kisebb mennyiségű gyógyszert kaptuk:

Amidopyrin, Bismosalvan, Antistin, Calcium Sandoz, Protovit, Strophoside, Elkosin, Insulin, Sulfanilamide, Iniektabilia Gattiker, Chinin, Sterosan-kenőcs, Cibazol kenőcs, Solution liver extract, Medomin, Csukamájolaj, Ambesid, Thyreoida, Phenacetini, Virgan, Steril gase, Pólyák.

Ezeket a gyógyszereket kizárólag csak az arra rászoruló egyházi munkások részére tudjuk díjmentesen kiszolgáltatni abban az esetben, ha szabályszerű orvosi rendelvényt mutatnak fel és ha a gyógyszereket személyesen vagy meghatalmazott útján veszik át a püspöki hivatalban, mert a postai szállítást vállalni nem tudjuk.

Amint fentebb is jeleztem, a gyógyszerek kis mennyiségben érkeztek. Nagyobb mennyiségben csak ambesid és bismosalvan áll rendelkezésünkre.

Debrecen, 1948 szeptember 8.

Dr. Ferenczy Károly
püspök h.

2138—1948. szám.

TÁRGY: Vallásoktatás.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes és lelkipásztor urakhoz.

Tudomásulvétel céljából közlöm, hogy az Egyetemes Konvent 1948 április 28—29. napjain tartott ülésén 91. számú határozatával az általános iskola vallás-oktatási tervét megállapította s egyben megbízást adott az új tantervvel kapcsolatos utasítás és énektanítási anyagtervezet elkészítésére. Felhívta továbbá a tankönyvbizottságot, hogy az új vallástani tankönyvekre vonatkozó pályázati hirdetményt mihamarabb tegye közzé.

A konventi határozat értelmében D. Dr. Farkas Ignác debreceni vallásnár elkészítette a tantervvel kapcsolatos utasítást, Cs. Tóth Kálmán csurgói lelkipásztor, énekügyi szakelőadó pedig összeállította az énektanítási anyagtervezetet a kiadandó új próbaénekeskönyv alapján. A tankönyvírók most dolgoznak azon, hogy a jólsikerült tantervhez méltó tankönyvekkel vigvék előbbre a lelki újjáépítés és ébredés ügyét.

A református Zsinat és Konvent elnökségi tanácsa legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a Konvent által elfogadott vallás-oktatási tervet és az ezzel kapcsolatos utasítást, valamint az énektanítási anyagtervezetet egy füzetben kiadja s önköltségi áron minden egyházközségnek megküldeti. Az elnökségi tanácsot elhatározásában az a szándék vezette, hogy a vallásoktatók addig is, amíg a tankönyvek és vezérkönyvek elkészülnek, ezt a munkálatot irányítóul, útmutatóul használják s az anyagot ez új vallástani tanterv és utasítás alapján taníthassák. Ez a füzet Debrecen város és a Tiszántúli református egyházkerület könyvnyomdávalatánál most van nyomás alatt. Minden reményünk megvan arra, hogy a munka a legrövidebb időn belül elkészül s vallásoktatóink kezébe jut.

2343—1948. szám.

TÁRGY: Államosított iskolák tanárainak lelkészi képesítésének hatályban tartása.

KÖRLEVÉL

az esperes urakhoz.

Tudomásul és megfelelő eljárás kérésével közlöm egyházkerületi közgyűlésünknek 140—1948. sz. a. hozott határozatát:

Egyházkerületi közgyűlésünk felhívja az egyházmegyéket, hogy a területükön államosított református iskolák nem vallástani tanszékén működő, de lelkészi képesítésüket hatályban tartani kívánó tanárait, egyben tanítóit szólítsák fel az E. T. II. tc. 7. §-a alapján lelkészi képesítésük hatályban tartása iránti kérelmüknek rövid időn belül való megtételére.

2344—1948. szám.

TÁRGY: Egyházmegyék jelentései.

KÖRLEVÉL

a nagytiszteletű esperes urakhoz.

Egyházkerületi közgyűlésünk 100—1948. sz. alatti az egyházmegyéknek jelentéseivel foglalkozva, a következő határozatot hozta:

Közgyűlésünk a püspöki jelentés kapcsán megállapítja, hogy az előtte fekvő

egyházmegyei jelentések egynek kivételével még a régi „Statisztikai adatok” c. jelentőivek szerint vannak összeállítva. Felhívja és kötelezi a szóbanforgó egyházmegyék espereseit, hogy a „Jelentés” c. új kérdőív adatait az egyházközségekkel mindenütt töltsék ki és úgy kerjék be, hogy azok alapján az esperes urak az összefoglaló jelentést folyó évi október hó 31-ig megküldhessék (akár tartatik addig egyházmegyei közgyűlés vagy tanácsülés, akár nem tartatik). Az egyházmegyék összefoglaló jelentéseit az egyházkerületi tanács tárgyalni fogja és a vonatkozó 36—1948. sz. egyetemes konventi határozat értelmében dec. 31-ig fel fogja terjeszteni az Egyetemes Konventhez.

Felhívja és kötelezi közgyűlésünk az esperes urakat, hogy a jövő évtől kezdve a kanonika vizitációt kizárólag a „Jelentés” c. új kérdőív alapján végezzék és végeztessék, a 36—1948. sz. konventi határozathoz pontosan alkalmazkodva.

2345—1948. szám.

TÁRGY: Egyháztagsági nyilatkozatok ügye.

KÖRLEVÉL

az esperes és lelkipásztor urakhoz.

Tudomásul és szigorú mihez tartás céljából közlöm az egyházkerületi közgyűlés 115—1948. sz. a. hozott határozatát:

Az egyházkerületi közgyűlés az egyházmegyék jelentését tudomásul veszi azzal, hogy felhívja az egyházmegyék espereseit, hogy azokat az egyházközségeket, amelyek az 1947. évi 388. sz. zsinati határozatnak csak részlegesen tettek eleget, szólítsák fel, hogy a határozat végrehajtását 1948 november 30-ig teljesen fejezzék be és erről az esperesi hivatalok útján 1948 december 15-ig tegyenek jelentést a püspöki hivatalnak. Azokat az egyházközségeket pedig, melyek a rendelkezés végrehajtásába még csak bele sem kezdtek, illetőleg arról az egyházkerületi közgyűlés elé mind e mai napig nem küldtek jelentést, nyomatékosan szólítsák fel, hogy a határozat végrehajtását 1948 november 30-ig szintén fejezzék be és erről az esperesi hivatalok útján ugyancsak 1948 december 15-ig a püspöki hivatalnak a jelentést feltétlenül tegyék meg, aminek meg nem történte esetén további felszólítás nélkül azonnali fegyelmi eljárás indítandó a lelkipásztorok és a presbitériumok ellen. Azokat az egyházközségeket, amelyekben a rendelkezést végrehajtották, vagy pedig rövidesen végrehajtták, utasítsák, hogy a nyilatkozattételt a 24. életévet a közbeeső időben betöltött egyháztagnaknál is hajtsák végre, évről-évre folyamatosan. Debrecen, 1948 szeptember 11.

Révész Imre
püspök.

Allami általános iskolai, középiskolai és vallástani TANKÖNYVEKRE, valamint füzetekre ELŐJEGYZÉSEKET

elfogad a „Méliusz”
könyvkereskedés

Kérje közelesen megjelenő

TANKÖNYV- ÉS ISKOLASZEREK ÁRJEGYZÉKÜNKT!